

LOKAL RUTIN MAGSJUKA/VINTERKRÄKSJUKA (CALICIVIRUS)-

SÄRSKILT BOENDE

Calicivirus har vid utbrott visat sig vara synnerligen smittsamt. Smittade personer kan vanligen sprida smitta upp till två dygn och ibland längre efter symtomfrihet. Inkubationstiden är 12-48 timmar.

Vinterkräksjukan är en mag-tarmsjukdom som orsakas av ett calicivirus. Denna magsjuka är extremt smittsam och kan via en enda person smitta ner en hel arbetsplats. Sjukdomen är mest aktuell mellan november och april, med en topp i januari-mars, därav namnet vinterkräksjukan.

Ett utbrott definieras som två eller flera fall av diarré och/eller kräkningar hos vårdtagare, där ett tydligt samband med smittspridning finns. För att minska risken för smittspridning inom den egna enheten och boendet i övrigt är det viktigt att snabbt identifiera att man har ett utbrott. Fortsatt handläggning görs utifrån hur det ser ut dvs den kliniska bilden.

SYM TOM

När någon får diarré och/eller kräkning bör man först utreda orsaken genom samarbete mellan sjuksköterska, enhetschef och omvårdnadspersonal som känner vårdtagaren väl. Om man efter det starkt misstänker att det rör sig om calicivirus ska man avdela personal = kohortvård redan efter att en person insjuknat. Kontakta alltid MAS (medicinskt ansvarig sjuksköterska) och vid behov hygiensjuksköterska.

När flera personer insjuknar samtidigt kan matförgiftning inte uteslutas. Vid misstanke om matförgiftning ska även kommunens miljöförvaltning kontaktas.

Avföringsprov eller prov från kräkning tas efter läkarordination.

Symtomen är illamående, kräkningar och diarré. Sjukdomen går över av sig själv men vila och vätska rekommenderas.

Vinterkräksjukan kan likna andra magsjukdomar. Det som skiljer är det plötsliga insjuknandet. Vinterkräksjukan börjar ofta mycket hastigt med kräkningar, diarréer och magsmärtor. Dessa pågår i ett till tre dygn.

Efter att ha haft sjukdom kan man ha ett visst kortvarigt skydd, immunitet, men man kan bli sjuk flera gånger.

SMITTSPRIDNING

- Smittan kan spridas mellan personer eller via personalen.
- Virus utsöndras i stora mängder främst i avföringen och kan spridas på olika sätt:
- Via direkt eller indirekt kontakt med smittade personer.
- Via livsmedel som hanterats och förorenats av en person som är eller nyligen har varit sjuk.
- Anslag på dörrar in till avdelningarna med information om pågående vinterkräksjuka ska sättas upp och där ska också informeras om besök undanbedes.
- Det blir stopp av flyttning av omsorgstagare till och från enheterna.

ÄLVSBYNS KOMMUN Socialtjänsten	Upprättat (dat.) 2017-05-05	Giltigt (till och med) 2019-05-30	Senast reviderat (dat.) 2017-12-04
Upprättat av MAS	Beslutat av MAS		
Dokumentnamn Lokal rutin vinterkräksjuka Calicivirus Särskilt boende 2017-2019.docx	Dokumenttyp Rutin		1 (3)

ARBETSORDNING

- Vid utbrott av vinterkräksjuka skärps hygienrutinerna.
- Det innebär att personer med symtom på vinterkräksjuka isoleras och vårdas av så få som möjligt.
- Personen bör använda enskild toalett
- Rummet ska städas med varje dag. Var noga med rengöring av toalett och tvättställ. (se basala hygienrutiner) Yttre områden på enheten måste fortsätta städas (se basala hygienrutiner)
- omvårdnad (se basala hygienrutiner)

KOHORTVÅRD/ AVDELAD PERSONAL

Vårdtagare med symtom (diarré och/eller kräkning) vårdas av avdelad personal som enbart vårdar de med symtom. Det kallas även kohortvård. Kohortpersonal ska under arbetspasset inte hantera livsmedel för patienter utanför kohorten eller för medarbetare

För att kohortvård ska ha effekt måste den bedrivas alla dygnets 24 timmar och kan avslutas efter 48 timmars symtomfrihet på avdelningen. I vissa fall kan man behöva utöka tiden. Varje gång man bryter kohorten riskerar man att få en spridning.

OMVÅRDNADSPERSONAL

Omsorgspersonal ska inte röra sig mellan olika avdelningar. Legitimerad personal bör undvika att besöka enheten om inte behov finns

Personal med symtom på eventuell magtarminfektion bör inte tjänstgöra och bör inte tjänstgöra förrän 2 dygn efter symtomfrihet.

SJUKSKÖTERSKA OCH ENHETSCHEF

Sjuksköterska gör bedömning om extra personal behövs för barriärvård och kontaktar enhetschef.

Sjuksköterska anmäler antal smittade vårdtagare och enhetschef anmäler antal smittad personal till MAS

Dialog av behoven sedd ur patientsäkerhetsperspektiv bör utföras av sjuksköterska tillsammans med enhetschef och skickas till MAS.

INFORMATION OCH DOKUMENTATION

Följande uppgifter görs av patientansvarig sjuksköterska:

- Enhetschef, MAS och andra berörda enheter informeras vid utbrott
- Personal, vårdtagare, anhöriga m.fl. informeras om hygienrutiner vid magsjuka
- Se till att sjukgymnaster/fysioterapeuter, arbetsterapeuter, etc. informeras om smittrisen. De som är i behov av rehabiliterande insatser ska få det, om de inte själva är magsjuka
- Rapportera varje nytt fall till ansvarig läkare och diskutera fortsatta åtgärder
- Sätt upp en skylt på enhetens entrédörr ”Magsjuka på enheten

ÄLVSBYNS KOMMUN Socialtjänsten	Upprättat (dat.) 2017-05-05	Giltigt (till och med) 2019-05-30	Senast reviderat (dat.) 2017-12-04
Upprättat av MAS	Beslutat av MAS		
Dokumentnamn Lokal rutin vinterkräksjuka Calicivirus Särskilt boende 2017-2019.docx	Dokumenttyp Rutin		2 (3)

INTAGNINGSTOPP PÅ KORTTIDSENHET

Överväg intagningsstopp när flera vårdtagare insjuknar där man inte kan se ett samband i smittspridningen.

Beslut fattas av enhetschef/MAS i samråd med tjänstgörande sjuksköterska. Som riktlinje gäller att intagningsstoppet hävs efter 48 timmars symtomfrihet på avdelningen.

- Vårdtagare som varit magsjuk på korttidsenhet får skickas till ett permanentboende i ett SÄBO tidigast 48 timmar efter symtomfrihet
- Vårdtagare som inte varit magsjuk får skickas från korttidsenhet till permanentboende i ett SÄBO om han eller hon ingått i den rena kohorten på avdelningen

UTSKRIVNING TILL SÄBO FRÅN AVDELNING PÅ SJUKHUS MED INTAGNINGSTOPP

- Vårdtagare som varit magsjuk får skickas hem till permanentboende i ett SÄBO 48 timmar efter hen blivit symtomfri även om avdelningen på sjukhuset har intagningsstopp
- Vårdtagare som inte varit magsjuk får skickas hem till sitt permanentboende i ett SÄBO om hen ingått i den rena kohorten på avdelningen. För att vara förberedd om vårdtagaren blir magsjuk är det bra om man är vaksam i 48 timmar efter hemkomst, t ex låta vårdtagaren stanna i sin lägenhet/rum, om möjligt
- Till korttidsenhet skickas ingen så länge sjukhusavdelningen har intagningsstopp

MATLEVERANSER OCH MÅLTIDER

God handhygien är viktig före all mathantering

Vårdtagare eller anhöriga ska inte vistas i enhetens kök

Personal som sköter dessa vårdtagare ska inte hantera mat för andra vårdtagare

Matleveranser ska lämnas vid dörren.

Personal som arbetar med vårdtagare med vinterkräxjsjuka får inte hantera livsmedel eller vårda övriga vårdtagare som inte smittats.

Alla måltider ska serveras inne på rummet

BASALA HYGIENRUTINER

Se rutin för basala hygienrutiner i den lokala kvalitetsdatabasen eller på kommunens hemsida under *hälso-och sjukvård-kvalitet och säkerhet-vinterkräxjsjuka*

Lokal rutin vinterkräxjsjuka/Calicivirus Särskilt boende.docx

ÄLVSBYNS KOMMUN Socialtjänsten	Upprättat (dat.) 2017-05-05	Giltigt (till och med) 2019-05-30	Senast reviderat (dat.) 2017-12-04
Upprättat av MAS	Beslutat av MAS		
Dokumentnamn Lokal rutin vinterkräxjsjuka Calicivirus Särskilt boende 2017-2019.docx	Dokumenttyp Rutin		